

[Niels Westerby.]

mindelige hæderlige og lovlydige borgere, og her har vi en lovgivningstilstand, der tvinger dem til at foretage noget ulovligt, noget illegalt. En lovgivning, der har sådanne følger og er sådan ude af trit med den almindelige adfærd i vort samfund, kan ikke opretholdes uændret. Den må forandres. Spørgsmålet er, hvor vidt man skal gå.

Det er et spørgsmål, om man skal gå ind for det, man kalder fri abort. Nu kan fri abort jo defineres på mange måder, og man kan vel sætte et spørgsmålstegn ved, om det lovforslag, som hr. Morten Lange har talt for i dag, egentlig giver adgang til fri abort.

Man har jo en række erfaringer, navnlig i østeuropæiske lande, hvor man er gået meget langt i retning af fri abort, og disse erfaringer har ikke alle steder været gode. Man har oplevet, at det i nogle lande førte til, at aborttallet blev så stort, at man kunne forudse, at befolkningstallet ville dale. Det rejste altså ligefrem spørgsmålet om noget i retning af slægtens beståen, i hvert fald i det nuværende omfang. Man oplevede også, at ganske unge piger på 17-18 år havde op til flere aborter under denne lovgivningstilstand, og det siger sig selv, at dette måtte føre til en forråelse af indstillingen på dette væsentlige og moralsk prægede område.

Jeg tror, vi bliver nødt til i meget høj grad at studere de erfaringer, man har indvundet i disse lande. Jeg har ladet mig fortælle fra velunderrettet hold, at man i et østland, hvor man har haft noget i retning af fri abort, er svunget tilbage til det helt modsatte, at man er gået over til at give læger, der foretager en abort, straf på helt op til 10 års fængsel, ja, selv moderen, der har fået foretaget aborten, bliver idømt fængsel måske helt op til 5 år. Mens man før har haft en lovgivningstilstand, der tillod fri abort eller noget i den retning, så svinger man tilbage til det helt modsatte og sætter ind med så strenge straffe, som ingen ville drømme om at sætte ind med her i landet.

Jeg tror derfor, at opgaven må være på den ene side at undgå den tilstand, vi har i øjeblikket, og så kan vi ikke beholde den nuværende lovgivning, og på den anden side at undgå de ulykkelige tilstande, som man har oplevet i visse lande, hvor man har

gennemført fri abort. Det er da helt oplagt, at vi skal sætte ind med oplysning, det vil jo altid kunne hjælpe. Det er også oplagt efter min opfattelse, at man må have en udvidelse af praksis med hensyn til adaptioner; det vil også kunne hjælpe. Det er også helt oplagt, at man må prøve på, at gøre adgangen til antikonceptionelle midler lettere, og det er da også helt oplagt, at vi må skabe bedre sociale og økonomiske kår for dem, der føder børn, således at det sociale motiv til at foretage en svangerskabsafbrydelse bliver mindre presserende.

Jeg tror, vi kan nå noget på disse områder. Men ærlig talt, jeg tror ikke, at vi ved en indsats på disse områder kan nå så langt, at vi med den nuværende lovgivning vil kunne bringe antallet af illegale aborter virkelig langt ned. Vi kan nå et stykke vej, men vi kan ikke nå virkelig til bunds i sagen ved disse metoder. Selv om vi altså skal sætte ind dér og gøre alt, hvad vi kan, bliver vi efter min opfattelse nødt til også at se på selve lovgivningen og gå ind for en udvidet adgang til svangerskabsafbrydelse. Jeg tænker naturligvis her i første række på de unge piger i en meget lav alder. Her er det efter min mening nødvendigt at gå længere med en udvidet adgang til abort. Det er jo en ruin både for det vordende barn og for moderen og hele hendes liv, hvis man tvinger igennem, enten at hun skal føde, eller at hun skal få foretaget en illegal abort, hvis der skal være abort.

Jeg tror også, man bliver nødt til at udvide den sociale indikation i al almindelighed. I øjeblikket har man vel nærmest en blandet medicinsk-social indikation. Jeg tror, den må udvides. Jeg har hørt om mange tilfælde af kvinder, der under dårlige økonomiske kår i ægteskabet føder det ene barn efter det andet. Det er altid svært at sætte sig ind i social nød, når man ikke selv har prøvet det, men jeg mener i hvert fald at kunne se klart, at en fødsel nærmest kan være helt ruinerende både for den børneflokk, der er der, for de kommende børn, for moderen og for den sags skyld for manden med. Den sociale indikation bør efter min opfattelse udvides. Jeg er klar over, at det er svært at definere en udvidelse af indikationsadgangen, men det er vel også derfor, den højtærede justitsminister har foreslået at nedsætte en kommission til at udrede hele